

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Стратегічний аналіз розвитку організацій»

Освітня програма	«Менеджмент»
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Ступінь	Доктор філософії
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС (120год)
Тривалість викладання	7 чверть
Заняття:	5 годин на тиждень
Лекції	3 години на тиждень
Семинарські	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=6358>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група_«Стратегічний аналіз розвитку організацій»_Папіж Ю.С.

Інформація про викладачів:

Папіж Юлія Сергіївна (лекції та семінарські),
доцент, кандидат економічних наук

Персональна сторінка:
<https://mvs.nmu.org.ua/ua/teachers/Papizh/>

E-mail:
papizh.yu.s.@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Стратегічний аналіз розвитку організацій» належить до переліку вибіркового фахового освітнього компоненту за спеціальністю, що пропонується в рамках циклу спеціальної підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня освітньої програми «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» на другому році навчання. Вивчення освітньої компоненти «Стратегічний аналіз розвитку організацій» дозволить здобувачам вищої освіти розуміти основи сутності стратегічного аналізу в системі менеджменту, знати та використовувати бенчмаркінг як метод

конкурентного аналізу, здійснювати аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища організації, вміти проводити стратегічний аналіз фінансових результатів і потреб організації, інвестиційних проєктів, використовувати стратегічний аналіз як основу прийняття оптимальних стратегічних управлінських рішень.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладення навчальної дисципліни «**Стратегічний аналіз розвитку організацій**» є формування компетентностей щодо практичного застосування прийомів і методів проведення аналітичних досліджень з визначення стратегій, розробки стратегічних планів, проєктів і програм для забезпечення ефективного розвитку організацій.

Завдання курсу:

- застосування теоретичних аспектів стратегічного аналізу розвитку організацій;
- використання основних інструментів проведення стратегічного аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища організації;
- застосування методи аналізу фінансових результатів і потреб організації, та інвестиційних проєктів;
- приймати оптимальні стратегічні управлінські рішення щодо розвитку організацій.

3. Результати навчання:

- розуміти сутність стратегічного аналізу, його основні завдання, знати етапи стратегічного аналізу в системі менеджменту, методологію стратегічного аналізу, особливості стратегічного аналізу в умовах невизначеності;
- використовувати бенчмаркінг як метод конкурентного аналізу, знати процес бенчмаркінгу та його етапи, профіль бенчмаркінгу, розуміти особливості проведення стратегічного бенчмаркінгу;
- проводити аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища організації, використовувати стратегії адаптації до середовища і стратегії формування середовища, матрицю SWOT- аналізу, ідентифікувати зовнішні можливості і загрози, аналізувати рівень нестабільності (тест І. Ансоффа), розуміти звичайну і абсолютну конкурентну силу;
- здійснювати стратегічний аналіз фінансових результатів і потреб організації, знати методи підготовки проєктованих фінансових звітів як інструменту визначення фінансових потреб, використовувати методику складання і аналізу проєктованого звіту про фінансові результати;
- здійснювати стратегічний аналіз інвестиційних проєктів, вміти використовувати концепцію вартості грошей у часі, оцінювати інвестиційні проєкти з допомогою економічної доданої вартості (EVA);
- знати види стратегічних управлінських рішень, вміти використовувати методика прийняття стратегічних рішень в умовах невизначеності, розуміти теорію ігор і критерії прийняття оптимальних управлінських рішень.

4. Структура курсу

Тематика занять	Вид занять	Ресурси
Тема 1 Стратегічний аналіз в системі менеджменту	Лекція	Силабус
1.1 Стратегічний аналіз: мета, предмет і об'єкти		Презентація
1.2 Основні завдання стратегічного аналізу		
1.3 Процес і етапи стратегічного аналізу в системі менеджменту		
1.4 Методологія стратегічного аналізу		
1.5 Стратегічний аналіз в умовах невизначеності		
1. СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ	Семінарські заняття	Дискусія, есе
Тема 2 Бенчмаркінг	Лекція	Силабус
2.1 Бенчмаркінг як метод конкурентного аналізу		Презентація
2.2 Процес бенчмаркінгу та його етапи		
2.3 Профіль бенчмаркінгу		
2.4 Особливості проведення стратегічного бенчмаркінгу		
2. БЕНЧМАРКІНГ	Семінарські заняття	Дискусія, есе
Тема 3 Аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища організації	Лекція	Силабус
3.1 Характеристика SWOT-аналізу		Презентація
3.2 Стратегії адаптації до середовища і стратегії формування середовища		
3.3 Матриця SWOT- аналізу		
3.4 Ідентифікація зовнішніх можливостей і загроз		
3.5 Тест І. Ансоффа		
3.6 Звичайна і абсолютна конкурентна сила		
3. АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО І ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ОРГАНІЗАЦІЇ	Семінарські заняття	Дискусія, есе
Тема 4 Стратегічний аналіз фінансових результатів і потреб організації	Лекція	Силабус
4.1 Проектовані фінансові звіти як інструмент визначення фінансових потреб		Презентація
4.2 Методика складання і аналізу проєктованого звіту про фінансові результати		
4.3 Методика складання і аналізу проєктованого балансу		
4. СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ І ПОТРЕБ ОРГАНІЗАЦІЇ	Семінарські заняття	Дискусія, есе
Тема 5 Стратегічний аналіз інвестиційних проєктів	Лекція	Силабус
5.1 Концепція вартості грошей у часі		Презентація

5.2 Оцінка інвестиційних проєктів з допомогою економічної доданої вартості (EVA)		
5. СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ	Семінарські заняття	Дискусія, есе
Тема 6 Стратегічний аналіз як основа прийняття стратегічних управлінських рішень	Лекція	Силабус
6.1 Види стратегічних управлінських рішень		Презентація
6.2 Методика прийняття стратегічних рішень в умовах невизначеності		
6.3 Теорія ігор і критерії прийняття оптимальних управлінських рішень		
6. СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ОСНОВА ПРИЙНЯТТЯ СТРАТЕГІЧНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	Семінарські заняття	Дискусія, есе

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На навчальних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій аккаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office365.

Перевірений доступ з ПК чи мобільного гаджету до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle.

Інстальований на ПК та мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74 – 89	добре
60 – 73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти отримують підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі результатів поточного контролю або складання заліку.

Поточна успішність складається з:

- успішності за одну лекційну контрольну роботу (40 балів – максимальна оцінка за надання відповідей на 2 відкритих питання по 20 балів за кожну вірну відповідь),

- оцінок за активну роботу на семінарських заняттях (виступи, дискусії) - 30 балів (максимальне оцінювання - 6 занять по 5 балів), а також виконаних самостійно творчих індивідуальних завдань – есе, які разом оцінюються сумою

30 балів (максимальне оцінювання 6 есе по 5 балів). Або здобувач освіти може отримати 60 балів за підготовку тез доповіді, максимально здобувач може отримати 60 балів.

Отримані бали за лекційну контрольну роботу та практичні заняття додаються.

Максимально за поточною успішністю здобувач може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Підсумковий контроль за дисципліною (диференційований залік) відбувається у письмовій формі, білети ККР складаються з 5 відкритих питань. Правильна відповідь на одне відкрите питання оцінюється максимум у 20 балів. Максимальна кількість балів за залік: 100 балів.
--	---

6.3. Критерії оцінювання.

6.3.1. Критерії оцінювання дискусій:

5 балів: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом, наведення аргументованих відповідей із посиланням на джерела.

4 бали: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом з незначними помилками за сутністю обговорюваних питань.

3 бали: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання) без достатнього володіння навчальним матеріалом, що має стосунок до теми обговорення.

2 бали: залученість до дискусії викладачем, неуважність, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

1 бал: залученість до дискусії викладачем, небажання брати участь в дискусії, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

6.3.2. Критерії оцінювання есе (індивідуального письмового самостійного завдання невеликого обсягу – від 2 до 4 аркушів А4, виконаного у вільному стилі, що відображає власні погляди автора на проблему або питання):

5 балів: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, логічного взаємозв'язку між тезою та аргументами, правильна мова викладення, критичний аналіз літератури за тематикою есе, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

4 бали: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, критичний аналіз літератури за тематикою есе, незначні помилки логічного характеру між наведеною тезою та аргументами, незначні помилки у мові викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

3 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів есе (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), відсутність критичного аналізу літератури за тематикою есе, наявність орфографічних та/або

граматичних помилок або недотримання встановленого обсягу.

2 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів есе (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), відсутність переконливих аргументів на користь тези, значна кількість орфографічних та/або граматичних помилок та/або недотримання встановленого обсягу.

1 бал: неструктурованість роботи, недотримання встановленого обсягу, велика кількість орфографічних та/або граматичних помилок, відсутність переконливих аргументів на користь тези.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності.

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів), що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується:

- «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»
https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D1%83%20%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D1%8F%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D1%96%D0%B0%D1%82%D1%83.pdf

- Кодексом академічної доброчесності
https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Code%20of%20Academic%20Integrity.pdf .

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікативна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на день (щодня) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи у Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінку кафедри менеджменту у Facebook:

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Teams.

Правила на заняттях при дистанційному навчанні:

- візуальний контакт,
- увімкнути камери,
- виключити мікрофон, включати за необхідності виступу,
- проявляти активність,
- дотримуватися регламенту.

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Повторне складання підсумкового контролю з дисципліни, коли здобувач отримав оцінку «незадовільно» (нижче 60-ти балів), допускається не більше двох разів. Спроби здобувача виправити оцінку й не допустити академічної заборгованості обмежуються терміном в один місяць після закінчення екзаменаційної сесії.

Прийом першої прездачі здійснюється викладачем, який викладав матеріал навчальної дисципліни. Прийом другої – комісією у складі трьох осіб: викладача, який викладав дисципліну; завідувача кафедри; викладача кафедри. Рішення комісії є остаточним.

У разі підтвердження комісією оцінки «незадовільно» або неявки здобувача на засідання комісії без поважних причин, комісія сповіщає про це завідувача відділом аспірантури для підготовки наказу ректора про відрахування здобувача за академічну неуспішність або визначення умов повторного вивчення цієї дисципліни.

Детальніше дивитися:

- Положення про організацію освітнього процесу
https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Pologenie_pro_organiz_o_svit_process_2019.pdf

- Положення про оцінювання результатів навчання
https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Regulations_on_evaluation_of_educational_results.pdf.

7.4. Відвідування занять.

Для здобувачів вищої освіти усі заняття проводяться в асинхронному режимі.

Оцінки неможливо отримати під час консультацій або інших додаткових годин спілкування з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку, викладеному у Кодексі академічної доброчесності https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Code%20of%20Academic%20Integrity.pdf.

8. Методи навчання

Під час *лекцій та семінарських занять* будуть застосовані такі методи навчання:

Пояснення. Тлумачення понять, явищ, принципів, термінів тощо, переважно під час викладання нового матеріалу.

Інструктаж. Надання алгоритму дій для виконання поставленого завдання.

Діалог. За допомогою запитань викладач мотивуватиме здобувачів вищої освіти до відтворення набутих знань, формування самостійних висновків і узагальнень на основі засвоєного матеріалу.

Навчальна дискусія, дебати. Це обговорення важливого питання, обмін думками між здобувачами вищої освіти та/або викладачем, спрямовані не лише на засвоєння нових знань, а й на створення емоційно насиченої атмосфери, яка б сприяла глибокому проникненню в істину.

Ілюстрування. Застосування презентацій, відео та іншого медіа-контенту для підкріплення матеріалу, який пояснюється, обговорюється або завдань, які виконуються.

Письмові та усні контрольні завдання. Самостійна концентрація та відтворення отриманих знань та навичок в умовах обмеженого часу та джерел інформації.

Аналіз. Сутність його полягає у вивченні предметів чи явищ за окремими ознаками і відношеннями, у поділі на елементи, осмисленні зв'язків між ними.

Синтез. Полягає в уявному або практичному поєднанні виокремлених під час аналізу елементів або властивостей предмета в єдине ціле.

Порівняння. За його допомогою встановлюють спільні і відмінні ознаки предметів і явищ.

Узагальнення. Цей метод передбачає перехід від одиничного до загального, від менш загального до більш загального шляхом абстрагування від специфічного і виявлення притаманних явищам загальних ознак (властивостей, відношень тощо) при осмисленні понять, суджень, теорій.

Конкретизації. Допомагає перейти від безпосередніх вражень до розуміння сутності того, що вивчається: результати конкретизації постають у формі прикладів, схем, моделей тощо.

9. Ресурси і література

1. Papizh Y., Kosolapov A. Strategic spatial management on the basis of the sustainable development. Scientific Collection «InterConf», (97): with the Proceedings of the 9 th International Scientific and Practical Conference «International Forum: Problems and Scientific Solutions» (February 6-8, 2022). Melbourne, Australia: CSIRO Publishing House, **2022**. 612 p. 93-96 pp.
2. Papizh Yu.S., Kosolapov A.F., Yudenko V.V., Kozarevych S.V. Management of energy industry enterprises based on the sustainable development concept. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. **2023**. №2 (82). С. 103-110.
3. Pyroh, O., Prokopenko, M., Chernobay, L., Kovalenko, R., Papizh, Yu., & Syta, Ye. (2021) Management of business processes and export-import activity of industrial enterprises in the digital economy. *Estudios de Economia Aplicada*. 39(5). doi: <https://doi.org/10.25115/eea.v39i5.5204>. URL: <https://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/article/view/5204>.
4. Гринчук Ю.С., Вихор М.В., Шемігон О.І. Програми підвищення конкурентоспроможності у системі стратегічного управління організаціями. *Агросвіт*. 2019. № 7. С. 3-9.
5. Гринчук Ю.С., Юхименко П.І., Вихор М.В. та ін. Конкурентоспроможність підприємства: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 320 с.
6. Пилипенко О. В. Стратегічний аналіз: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за заг. ред. М. І. Ковалю. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 350 с.
7. Попова В. Д. Стратегічний аналіз: Навчальний посібник. Чернівці: ЧНУ, 2018. 157 с..
8. Сич Є.М., Стасишен М.С. Стратегічний аналіз: навч. пос.; 2-ге вид. 2019. 304 с.
9. Стратегічний аналіз: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. усіх спец. / [О. В. Кочетков, О. М. Кобилкін, С. В. Кобилкіна та ін.]; за ред. проф. О. В. Кочеткова. 3-є вид., випр. Київ: Кондор, 2017. 412 с.
10. Ткачова С.С., Пічугіна Т.С., Ткаченко О.П. Стратегічний менеджмент: навч. посібник. Х.: ХДУХТ, 2019. 240 с.